

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci žalobce: **R. N.**, nar. xxxxxxxx, bytem B., zast. JUDr. Ivou Kuckirovou, advokátkou v Brně, Starobrněnská 690/20, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, Praha 1, Karmelitská 7, o přezkum rozhodnutí (vyrozumění) žalovaného ze dne 25.5.2016 č.j. MSMT-18019/2016-1, t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení včetně řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í

I. Původní přezkum

Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí, resp. vyrozumění Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „*ministerstvo*“), jež je uvedeno v záhlaví rozsudku (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) a jímž byla podle § 82 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*školský zákon*“), shledána nedůvodnou žádost žalobce o přezkoumání výsledku maturitního didaktického testu ze zkušebního předmětu „matematika“ s tím, že výsledek didaktického testu se nemění.

Žalobce v první řadě uvádí, že úloha č. 12 didaktického testu z matematiky byla nesprávně hodnocena, což mělo za následek vydání nezákonného rozhodnutí. Žalobce uvádí,

že jeho odpověď „325 m²“ měla být hodnocena minimálně jedním bodem (nikoli žádným bodem, jak tvrdí žalovaný), neboť odpověď žalobce byla číselně správná, lišila se pouze nesprávností v jednotkách (namísto Kč byly uvedeny m²). Tato nesprávnost byla podle žalobce způsobena pouze jeho nervozitou při zkoušce. Žalobce má za to, že skutečnost, že v didaktickém testu bylo uvedeno, že za předmětnou úlohu lze získat „max. 2 body“, musí znamenat, že za tuto úlohu bylo možno získat 0, 1 nebo 2 body. Žalobce se tedy domnívá, že mu měl být přiznán alespoň jeden bod, který by byl rozhodný pro úspěšné složení maturitní zkoušky z matematiky.

Žalobce rovněž namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něho není zřejmé, jakým postupem se rozhodovalo o bodovém ohodnocení předmětné úlohy. Rozhodnutí se navíc opírá o jakousi metodiku, která není součástí správního spisu, a proto se s ní žalobce nemohl seznámit; tím bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces.

Další žalobní námitku tvoří tvrzení, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor Městského soudu v Praze (dále „*městský soud*“), formulovaný v rozsudku ze dne 8.3.2016 č.j. 3 A 104/2015-35. Podle žalobce se žalovaný vůbec nezabýval otázkou, z jakého důvodu vyloučil z nahlížení metodiku hodnocení didaktického testu, ani souladem takovéto praxe s § 82 odst. 4 školského zákona a základními zásadami správního řízení, ani otázkou, zda taková praxe odpovídá judikatuře Ústavního soudu. Otázkami, jak rozlišuje ve výsledcích chyby zapříčiněné nedostatečnými znalostmi studentů a chyby zapříčiněné pouze nesprávným přepisem do záznamového archu, se žalovaný zabýval pouze povrchně. Žalovaný podle žalobce nevysvětlil, jakým způsobem zabezpečuje, aby hodnotící metodika pokrývala všechna myslitelná řešení úlohy a spravedlivě je bodově ohodnotila, popř. aby sama hodnotící metodika neobsahovala chyby. Žalovaný nevysvětlil, jakou má v početní úloze, která není cílena na práci s různými jednotkami a jejíž zadání přímo obsahuje výslednou jednotku, doporučenou hodnotu správné početní řešení ve vztahu k uvedení správné jednotky.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný na úvod uvedl, že žalobce nebyl u maturitní zkoušky z matematiky neúspěšný z důvodu nesprávné odpovědi na otázku č. 12, ale protože nesprávně odpověděl na více testových otázek. Celkově jeho úspěšnost činila pouhých 32 %. Žalované ministerstvo ve vyjádření výslovně připustilo, že se toleruje i odpověď bez jednotky, pokud otázka obsahuje jednotku, v níž má být uveden výsledek. Pokud však žák uvede toto číslo s nesprávnou jednotkou, je odpověď podle ministerstva samozřejmě chybná. Žalovaný má za to, že v napadeném rozhodnutí dostatečně ozřejmil, co vedlo k udělení právě 0 bodů, a nikoli jiného počtu bodů (2 nebo 1). Žalovaný má též za to, že v napadeném rozhodnutí se dostatečně vypořádal se všemi námitkami žalobce, stejně jako uvedl všechny podklady pro meritorní rozhodnutí. S ohledem na shora uvedené tak žalovaný zastává názor, že napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky kladené na něho ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Námitka, že došlo k chybě v přepisu z důvodu nervozity, nemůže mít podle žalovaného za následek změnu výsledku didaktického testu.

Hodnocení testových úloh musí být podle žalovaného rovné a objektivní. Za tímto účelem opravují každou úlohu vždy dva tzv. rateři, přičemž každý nezávisle uvede, kolika body by úlohu ohodnotil. Pokud se v bodovém ohodnocení neshodnou, rozhoduje tzv. superrater. Při hodnocení se přitom vychází pouze z odpovědí zapsaných v záznamovém archu. Jakékoli pochybení při přepisu odpovědi do záznamového archu jde proto k tíži žalobce.

K systému hodnocení úloh žalovaný dále uvádí, že v testu se vyskytují dva druhy úloh – úlohy, kde je hodnocen čistě správný výsledek, a úlohy, kde je hodnocen taktéž postup. Částečnou bodovou hodnotu lze udělit, pokud existuje možnost zápisu dílčího řešení, které dokazuje, že se hodnocený žák v dané problematice orientuje. U předmětné úlohy tak mohl být žalobci udělen 1 bod, pokud by tento do výsledkového archu zaznamenal např. cenu prvního nebo druhého páru, a to se správnými jednotkami. Žalobce však ani jeden z těchto dílčích výsledků neuvedl, proto mu nemohl být přiznán ani jeden bod. Podle závěru napadeného rozhodnutí (vyrozumění) byl výsledek žalobce uvedený v m² vzhledem k zadání úlohy nesmyslný, zcela vylučující pochopení zadání a schopnost žáka samostatně a správně řešit úlohu.

K námitce týkající se „tajné“ metodiky žalovaný uvádí, že podkladem pro rozhodnutí byla žádost žalobce, protokol o výsledcích společné části maturitní zkoušky žadatele, protokol o průběhu zkoušky v učebně, záznamový arch vyplněný žalobcem a klíč správného řešení. Zmiňovaná metodika nebyla podkladem pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 50 správního řádu. Z tohoto důvodu žalovaný také upustil od vyjádření k otázkám nastíněným ve zrušujícím rozsudku městského soudu týkajícím se této metodiky.

Po proběhlém jednání městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí (vyrozumění) a po zhodnocení provedených důkazů dospěl původně k závěru, že napadené rozhodnutí není v souladu se zákonem, a proto je rozsudkem ze dne 9. 12. 2016 č.j. 3 A 135/2016-43 zrušil a věc vrátil žalovanému ministerstvu k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“). Vyšel z toho, že podle ust. § 82 odst. 2 školského zákona může každý, kdo konal zkoušku společné části maturitní zkoušky konanou formou didaktického testu, nebo byl z konání této zkoušky vyloučen, písemně požádat ministerstvo o přezkoumání výsledku této zkoušky nebo přezkoumání rozhodnutí o vyloučení ze zkoušky a že vyrozumění ministerstva o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu podle § 82 odst. 3 školského zákona je třeba považovat za správní rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s.ř.s., tedy za správní akt, který je přezkoumatelný soudem v oblasti správního soudnictví (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 19.8.2014 č.j. 6 As 68/2012-47). NSS dále v tomto rozhodnutí dospěl k závěru, že soud je v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu povinen přezkoumat toto rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, a to i z hlediska věcné správnosti hodnocení testových otázek a úloh.

Při posouzení žalobních námitek městský soud vyšel ze zjištění učiněného z dokazování provedeného během jednání dvěma listinami, které jsou součástí správního spisu ministerstva, tedy ze zadání didaktického testu z matematiky MAMZD15C0T01 a ze žalobcovy ručně psané odpovědi na zkouškové testové otázky na tzv. záznamovém archu KŽ 1277384. Zabýval se posouzením věcné správnosti hodnocení testových otázek, konkrétně sporného hodnocení otázky č. 12 didaktického testu z matematiky. Mezi účastníky řízení byla spornou otázka, jak měl být žalobcův výsledek „325 m²“ hodnocen, zda nulovým bodovým ohodnocením, jedním bodem nebo dvěma body. Mezi účastníky nebylo pochyb, že žalobce dospěl ke správnému číselnému výsledku (325), avšak v záznamovém archu uvedl chybnou jednotku.

Z provedených důkazů městský soud zjistil, že ve vypracovaném testu, který se nazývá záznamovým archem, se uvádí vlastně jen samotný výsledek a všechny výpočet, který se

provádí a kterým se dospěje k výsledku, se do vlastního testu nezapisuje. Soud zjistil, že formulace předmětné otázky zněla tak, že koneckonců i žalované ministerstvo obecně připustilo správnost řešení (ať už ve vyrozumění nebo ve vyjádření k žalobě), kdy v takovémto případě stačí číselná odpověď. Číselná žalobcová odpověď, jak vyplývá ze zadaného testu, byla správná, neboť výsledkem výpočtu úlohy č. 12 bylo číslo 325. Žalobce ovšem nad rámec své správné odpovědi uvedl jako jednotku namísto korun metry čtvereční.

Městský soud měl za to, že v žalovaném případě šlo o zřejmý přepis, ale zadání úlohy bylo zodpovězeno a uvedená číselná odpověď byla správná. Odpověď žalobce byla čistě po početní stránce správná. Jednalo se o tzv. otevřenou úlohu, při které žalobce nevolil jednu z možných odpovědí, ale odpovědi na danou otázku mohlo být v posuzovaném případě prakticky jakékoli kladné reálné číslo, takže pokud by žalobce odpověď pouze tipoval, měl by nekonečně mnoho možností. Pravděpodobnost, že by z takového počtu možností žalobce zvolil právě tu jedinou správnou, je minimální. Je zřejmé, že žalobce zvolil číselnou hodnotu, jakou zvolil, správným výpočtem, neboť k této hodnotě mohl dospět jen na základě výpočtu.

Městský soud proto v předchozí části řízení dospěl k závěru, že výsledek přezkumu daného testu nemůže odpovídat zápornému hodnocení odpovědi, resp. hodnocení stupněm 0 bodů. Ohodnocení výsledku předmětné úlohy pak ponechal v dalším řízení na správním uvážení žalovaného. K uvedenému závěru dospěl městský soud i potud, že jednotlivé položené otázky v didaktickém matematickém testu nebyly konzistentní. Jestliže v úloze č. 12 jednoznačně stačilo uvést pouze číselnou odpověď, pak v jiné úloze by již nestačila pouhá číselná odpověď.

II. Řízení o kasační stížnosti

NSS následně vyhověl kasační stížnosti, kterou proti rozsudku městského soudu podalo žalované ministerstvo a jejíž podstatou byl nesouhlas ministerstva s tím, jak městský soud posoudil věcnou správnost hodnocení otázky č. 12 didaktického maturitního testu z matematiky. Rozsudek městského soudu ze dne 9. 12. 2016 NSS zrušil rozsudkem ze dne 8. 9. 2017 č.j. 7 As 42/2017-19 s tím, že věc vrací městskému soudu k dalšímu řízení a že v dalším řízení bude městský soud vázán právním názorem vysloveným NSS (§ 110 odst. 4 s.ř.s.).

NSS vyšel z toho, že mezi účastníky je nesporné, že za odpověď na úlohu č. 12 bylo možno uložit 0, 1 nebo 2 body, že správná odpověď měla znít „325 Kč“, resp. „325“ a že sporným se stala otázka, jak měl být žalobcův výsledek „325 m²“ hodnocen, zda nulovým bodovým ohodnocením, jedním bodem, anebo dvěma body. Názor městského soudu, že napadené rozhodnutí není v souladu se zákonem a že žalobce měl získat alespoň jeden bod, když příklad v podstatě vyřešil správně a chyboval pouze v uvedení jednotek, není podle NSS správný. Jestliže otázka zněla na rozdíl v ceně zakoupených párů obuvi, potom řešení uvedené žalobcem jako 325 m² vůbec neodpovídá na zadanou otázku a je nesprávné, neboť použitá jednotka (metr čtvereční) nemůže vyjadřovat cenu. Byť žalobce dospěl číselně ke správnému výsledku, nelze mít podle závěru NSS za to, že vyhověl zadání příkladu, a proto není vadou hodnocení, jestliže mu za příklad č. 12 nebyl přidělen žádný bod.

NSS ve svém rozsudku zdůraznil, že je třeba vycházet z toho, že se jednalo o otázku ze zkušebního předmětu matematika, kde je třeba klást důraz nejen na správné vyčíslení výsledku, ale rovněž na správné použití jednotek. Na tomto závěru nic nemění ani poukaz ministerstva, že pokud by žalobce uvedl číselný výsledek zcela bez specifikace jednotek, byla

by jeho odpověď hodnocena jako správná. To proto, že v zadání položená otázka v sobě obsahovala určení, že se od řešitele očekává odpověď v korunách. Pokud by tedy student uvedl pouze číselný údaj, byl by tento ve spojení s položenou otázkou zcela určitý a odpověď by byla vyhodnocena jako správná. Pokud však v rozporu se zadáním uvedl zcela odlišnou jednotku, nelze než dospět k závěru, že toto pochybení devalvuje jeho úsilí, neboť na konkrétní otázku nabízí odpověď, která objektivně není správnou.

Napadené rozhodnutí není podle NSS nezákonné, pokud zřetelně a přezkoumatelně vysvětluje, z jakých důvodů nebylo možné přiznat žalobci za řešení úlohy č. 12 žádný bod. Ministerstvo dostatečně podrobně vysvětlilo, z jakých konkrétních důvodů nepřiznalo žalobci za uvedenou úlohu žádné body. Jiný přístup, akceptovatelný případně u jiného (méně významného) druhu zkoušky, kde jistou roli může hrát i osobní povědomí hodnotitele o silnějších a slabších stránkách studenta, může mít podle NSS stěží místo v didaktickém maturitním testu z matematiky.

III. Další řízení

V dalším řízení městský soud opětovně přezkoumal napadené rozhodnutí (vyrozumění) v rozsahu, v jakém žalobce vymezil své žalobní body, resp. námitky (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a v jakém je vázán právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s.ř.s.). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a ze zjištění, která učinil z dokazování provedeného při jednání v původním řízení, tedy z výsledků dokazování, které v řízení o kasační stížnosti nebyly zpochybněny a které již nebylo třeba opakovat nebo doplňovat. Přezkum napadeného rozhodnutí učinil již bez nařízení dalšího jednání, když s takovým postupem soudu podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. účastníci souhlasili (žalobce konkludentně, žalovaný výslovně).

Městský soud se tak opětovně zabýval otázkou namítaného nerespektování právního názoru městského soudu formulovaného v rozsudku ze dne 8. 3. 2016 č.j. 3 A 104/2015-35, namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a otázkou namítaného nesprávného posouzení didaktického testu.

Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalované ministerstvo oproti prvnímu rozhodnutí (vyrozumění) ze dne 16.6.2015 č.j. MSMT-18539/2015, které městský soud zrušil dne 8. 3. 2016, doplnilo a kompletně změnilo odůvodnění toho, proč žalobci nebyl udělen za úlohu č. 12 didaktického maturitního testu z matematiky ani jeden bod, a to včetně vysvětlení, v jakém případě by byl žalobci udělen právě jeden bod (v případě správného dílčího výsledku, tedy v případě uvedení správné ceny prvního nebo druhého páru bot). V napadeném rozhodnutí tak žalovaný, na rozdíl od prvního rozhodnutí, již neodkazuje na jakousi neznámou metodiku, ale konkrétně uvádí, co vedlo k udělení právě takového počtu bodů, který byl žalobci udělen (0 bodů). S ohledem na to městský soud znovu dospěl k závěru, že se žalovaný sice nezabýval všemi otázkami, jimiž se zabývat měl, avšak kompletní změnou odůvodnění napadeného rozhodnutí ve své podstatě žalovaný docílil toho, že učinil své rozhodnutí přezkoumatelné a dostatečné.

Vzhledem k tomu, že městský soud došel k závěru, že napadené rozhodnutí (vyrozumění) je přezkoumatelné a že tato žalobní námitka proto není důvodná, jakož i vzhledem k tomu, že přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nezpochybnil ani NSS v řízení o kasační stížnosti, mohl městský soud opětovně přikročit k jeho věcnému přezkoumání.

Výsledkem zrušovacího rozhodnutí NSS ze dne 8. 9. 2017 bylo odlišné, resp. opačné řešení nikoli skutkové, nýbrž právní otázky žalovaného problému. Městský soud v dalším řízení o věci samé přebírá právní závěr NSS, podle něhož ministerstvo dostatečně podrobně vysvětlilo, z jakých konkrétních důvodů nepřiznalo žalobci za uvedenou maturitní úlohu žádné body, a podle něhož nelze mít za to, že žalobce vyhověl zadání příkladu, i když dospěl číselně ke správnému výsledku, protože je třeba klást důraz nejen na správné vyčíslení výsledku, ale rovněž na správné použití jednotek. Není proto vadou hodnocení žalovaného ministerstva, jestliže žalobci nebyl za příklad č. 12 přidělen žádný bod. Blíže viz právní zdůvodnění, jež je podrobně vyloženo v části II. odůvodnění tohoto rozsudku a na něj městský soud plně odkazuje.

Městský soud – stejně jako v předchozí části řízení – vychází z toho, že nelze hodnotit a akceptovat žalobcovu námitku, jestli nepřesnost byla dána žalobcovou nervozitou. Otázka nervozity při maturitní zkoušce nebo jakékoli podobné zkoušce není a nemůže být předmětem úvahy nebo zohlednění, proč bylo napadené rozhodnutí zrušeno, takže otázka nervozity není tou zásadní otázkou, ke které by soud přihlížel nebo mohl přihlížet. Žalobcovu námitku, že napsal chybné jednotky jen z důvodu své nervozity, a proto mu měl být přiznán plný počet bodů, proto nelze uznat jako důvodnou.

IV. Závěrečné posouzení

Po přezkumu napadeného rozhodnutí (vyrozumění) ministerstva a zhodnocení provedených důkazů v předchozí části řízení ve světle závazného právního názoru NSS a z důvodů výše uvedených dospěl městský soud v dalším řízení k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází ze skutečnosti, že žalobce nebyl v řízení včetně řízení o kasační stížnosti úspěšný, zatímco žalovaný, který měl ve věci úspěch, náhradu nákladů řízení nepožadoval a ani mu takové náklady v řízení nad rámec jeho standardních úkonů nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í

Proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, není kasační stížnost přípustná. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 104 odst. 3 písm. a/ s.ř.s.). V takovém případě lze proti tomuto rozhodnutí podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem v Brně, Moravské náměstí 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. prosince 2017

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu